

Ajánló

infografika

Egy-egy felnövekvő generáció életében az internet és a közösségi média már megszokás nélkül van jelen, a korábbi generációkhoz képest mások az információszerezési és kapcsolattartási szokásaik: csökken a nyomtatott sajtó és a könyv szerepe; az információszerezésben a könnyebb, gyorsabb utak a vonzóak.

A könyvtári információs kiadványok generációváltására 2010 körül egyértelmű igény mutatkozott könyvtárosi és könyvtárhasználói oldalról egyaránt. A könyvtárosok olyan anyagokat szerettek volna, melyek megragadják az olvasók figyelmét, és a mondanivaló is célba ér. A felhasználók pedig – elkényeztetve a médiában egyre nagyobb szerephez jutó, könnyen befogadható és feldolgozható információtól – elfordultak a klasszikus, szöveggözpontú prospektusoktól, leírásoktól. A régi-új közös nyelv: a kép – ez került a középpontba, a szöveg szerepe pedig jelentősen csökken, adott esetben meg is szűnhet.

Az *SZTE Klebelsberg Könyvtár*ban körülbelül négy éve foglalkoznak információs grafikák készítésével. **Puskás Nikolett**a „Könyvtár, információ, grafika – középpontban az olvasói igények” című írásában beszámol arról, hogy az infografika-projekt eredményeként 3 év alatt 11 plakát született a legkülönbözőbb tartalommal és változatos dizájnnal. A szerző ezeken keresztül szeretné bemutatni, hogy kollégáival milyen utat jártak be, milyen elvi és gyakorlati döntések mentén érték el ezt az eredményt.

tudásmegosztás, együttműködés, automatizálás

Payer Barbara „A megújuló online folyóirat-kiadás” című tanulmányában az *Open Journal System*st ismerteti, amely a tudományos folyóiratok online közzétételének és kezelésének nyílt forráskódú megoldása. A szoftver számos újítást vezet be, így a folyóirat-politika átláthatóbbá válik, és javul az indexelés. Az MTA Könyvtár és Információs Központ az OJS 3-as magyarított verziójával egy közös folyóirat-szerkesztő rendszert kínál, az open access jegyében térítésmentesen. A szolgáltatás előnye, hogy a különféle exportlehetőségekkel automatizmusokat lehet kiépíteni a rendszerrel, például a DOI-regisztráció vagy az MTMT-be történő adatátadás terén. Mindez jelentős munkaóra-megtakarítást adhat a szerkesztőségeknek, valamint a DOI-regisztrációval foglalkozó munkatársaknak és az MTMT-adminisztrátoroknak. A könyvtár a szoftvert alkalmazó intézmények együttműködését, tapasztalatcseréjét egy közös tudásmegosztó felülettel segíti, melynek érdekében létrehozta a hazai OJS-felhasználók csoportját.

webarchiválás

A webarchiválás alapvető szakmai kérdéseivel foglalkozó önálló szakmai rendezvényre Magyarországon korábban még nem került sor.

2017. október 13-án első alkalommal rendeztek kifejezetten a számítógépes világháló archiválásával foglalkozó workshopot az *Országos Széchényi Könyvtár*ban (OSZK) „404 Not Found – Ki őrzi meg az internetet?” címmel. **Németh Márton** webkönyvtáros összefoglaló írását a rendezvényen elhangzott előadásokról ajánlom figyelmükbe.

társadalmi nyilvánosság terei

2017. október 4-én Ragnar Audunson, norvég professzor tartott előadást „Public Libraries as an infrastructure for the public sphere” címmel az ELTE Könyvtár- és Információtudományi Intézetében. Előadásában az *ALM-Field, Digitalization, and the Public Sphere* (ALMPUB) elnevezésű projekt¹ keretében 2017 júniusában lefolytatott, hat országra kiterjedő vizsgálat első eredményeit ismertette. A rendezvényről **Kovácsné Koreny Ágnes** készített összefoglaló beszámolót.

A norvég Kulmedia program Kutatási Tanácsa által 15 millió koronával finanszírozott ALMPUB projektben Norvégia mellett Svédország, Dánia, Németország, Svájc és Magyarország vesz részt. A projekt célja a közgyűjtemények szerepének vizsgálata a társadalmi nyilvánosság (public sphere) fenntarthatóságában. Magyarországot a Könyvtári Intézet képviseli a vizsgálatban.

¹A projekt honlapja: <https://almpub.wordpress.com/>

Fonyó Istváné